

# ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра слов'янської філології

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Декаан гуманітарно-педагогічного факультету

*Стт* Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 серпня 2024 року

## СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Польська мова (початковий рівень)**

Освітньо-професійна програма

Для освітніх програм різних спеціальностей

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

### Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Мороз Тетяна Олександрівна
Профайл викладача	<a href="https://ksf.khmnu.edu.ua/moroz-tetyana-oleksandrivna/">https://ksf.khmnu.edu.ua/moroz-tetyana-oleksandrivna/</a>
E-mail викладача	tatianamoroz94@gmail.com
Контактний телефон	093 146 57 23; 096 246 78 10
Сторінка дисципліни в ІСУ	<a href="https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9329">https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9329</a>
Консультації	<b>Очні:</b> середа – 13.00-14.20, УПЦ; <b>онлайн:</b> за необхідністю та попередньою домовленістю

### Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
В	Д	2	4	4	120	54	–	–	54		69			+	

### Анотація навчальної дисципліни

Вивчення іноземних мов має вагомe значення, оскільки людина, знаючи мову іншої держави, розширює свій світогляд та отримує доступ до багатой спадщини історії та культури тієї чи тієї держави.

Як відомо, однією з найбільш поширених мов світу є польська мова, яка належить до сім'ї індоєвропейських мов, зокрема до підгрупи західнослов'янських. Українську та польську мову єднає не тільки спільне слов'янське походження. Близьке сусідство цих двох мовних спільнот протягом століть створювало можливість для взаємних історично сформованих контактів.

Дисципліна «Польська мова (початковий рівень)» передбачає вивчення польської мови з нуля. Том розрахована на здобувачів-початківців, які раніше не вивчали польську мову, або знають лише її основи.

При викладанні дисципліни використовуються методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження) практичні (вправи, завдання, тестування).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, MOODLE, ZOOM, хостинг YouTube, месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта тощо).

### Мета і завдання дисципліни

**Мета дисципліни.** Подати основи польської граматики, зокрема детальний опис словозміни польського іменника, прикметника, займенника, числівника та дієслова; пояснити деякі особливості польського словотворення; показати здобувачам відмінності польської та української граматики; допомогти здобувачам оволодіти польською мовою на граматичному рівні.

**Завдання дисципліни.** Набуття навичок практичного володіння іноземною мовою у різних видах мовленнєвої діяльності; допомогти здобувачам подолати мовний бар'єр у спілкуванні іноземною мовою; забезпечити засвоєння здобувачами систематичних знань з польської граматики; навчити здобувачів застосовувати знання польської мови у практичних життєвих ситуаціях.

### Очікувані результати навчання

Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* ключові поняття граматики; граматичний матеріал в обсягах передбачених програмою, їх комбінаторні потенції та відповідність українським аналогам; вміло *володіти* базовими граматичними структурами, що є необхідними для вираження відповідних функцій чи понять, а також для розуміння і відтворення почутої фрази чи інформації; *вміти* описувати події та власні вчинки в минулому, плани та способи дії.

### Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	6
1	—	ПЗ 1. Вступ. Основні відомості про граматику	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем.	2	1, 2, 3, 4, 5, 17, 20, 23, 24.
2	—	ПЗ 2. Частина мови (відмінювані, невідмінювані, самостійні, службові). Відмінки у польській мові	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Робота над написанням польських літер	4	4, 15, 16, 20, 24.
3	—	ПЗ 3. Іменник. Загальні відомості про іменник	Опрацювання граматичного матеріалу. Виконання вправ	2	1, 2, 3, 4, 5, 10, 15, 17, 20, 24.
4	—	ПЗ 4. Відмінювання іменників жіночого роду (закінчення -a)	Опрацювання граматичного матеріалу. Укладання діалогів	2	1, 2, 3, 4, 15, 10, 16.
5	—	ПЗ 5. Відмінювання іменників жіночого роду (закінчення -i)	Виконання вправ на закріплення теоретичного матеріалу	3	1, 3, 4, 5, 15, 16, 23.

6	—	ПЗ 6. Відмінювання іменників жіночого роду (нульове закінчення)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Підготовка до усного опитування	2	9, 16, 19, 20, 22, 24.
7	—	ПЗ 7. Відмінювання іменників з прикметниками жіночого роду	Виконання вправ на закріплення теоретичного матеріалу. Підготовка до письмового опитування №1	3	2, 4, 5, 7, 19, 24.
8	—	ПЗ 8. Відмінювання іменників чоловічого роду (нульове закінчення)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Проведення тестового контролю №1	2	1, 2, 4, 6, 15, 16.
9	—	ПЗ 9. Відмінювання іменників чоловічого роду (закінчення -а)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Виконання вправ на закріплення	4	1, 2, 4, 6, 15, 16, 18, 21.
10	—	ПЗ 10. Відмінна належність до родів деяких польських та українських іменників	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Робота в парах.	2	1, 3, 6, 8, 11, 13, 16, 23.
11	—	ПЗ 11. Відмінювання іменників та прикметників чоловічого роду	Засвоєння граматичного матеріалу.	3	2, 5, 8, 12, 15, 19, 23, 24.
12	—	ПЗ 12. Відмінювання іменників середнього роду (закінчення -а)	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем. Виконання вправ на закріплення	2	2, 4, 7, 9, 12, 13, 16.
13	—	ПЗ 13. Відмінювання іменників чоловічого роду (закінчення -е)	Підготовка до письмового опитування №2	3	11, 15, 16, 23.
14	—	ПЗ 14. Відмінювання іменників чоловічого роду (закінчення -є)	Опрацювання граматичного матеріалу. Проведення тестового контролю №2	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16.
15	—	ПЗ 15. Відмінювання іменників чоловічого роду (закінчення -и)	Опрацювання граматичного матеріалу. Робота в парах	3	1, 3, 6, 8, 17, 19.
16	—	ПЗ 16. Відмінювання іменників та прикметників середнього роду	Виконання вправ на закріплення	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 19.

17	—	ПЗ 17. Відмінювання іменників, які мають нетипову форму ( <i>ręka, rok, tydzień, przyjaciel, dziecko...</i> )	Опрацювання граматичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання	3	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
18	—	ПЗ 18. Займенник. Загальні відомості про займенник	Опрацювання теоретичного матеріалу з тем.	4	1, 3, 5, 10, 16, 22.
19	—	ПЗ 19. Відмінювання особових займенників	Виконання вправ на закріплення вивченого	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 15, 18.
20	—	ПЗ 20. Дієслово. Загальні відомості про дієслово. Майбутній час	Засвоєння граматичного матеріалу.	3	1, 3, 4, 5, 7, 12, 13, 15, 16.
21	—	ПЗ 21. Майбутній час дієслів	Опрацювання граматичного матеріалу	2	1, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
22	—	ПЗ 22. Минулий час дієслів	Виконання вправ на засвоєння матеріалу.	3	1, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 16.
23	—	ПЗ 23. Керування дієслів	Повторення вивченого	2	1, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 16.
24	—	ПЗ 24. Особливості вживання слів <i>dobry, dobra, dobre; dobrzy, dobre; dobrze, dobra</i> . Відмінності між ними	Перегляд фільму. Виконання граматичних вправ	2	1, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 15, 16.
25	—	ПЗ 25. Числівник. Польські фразеологізми з числівниками	Підготовка до підсумкової контрольної роботи	4	1, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 15, 16.
26	—	ПЗ 26. Переказ діалогічного тексту від 3-ої особи	Проведення підсумкового тестового контролю	2	1, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 15, 16.
27	—	ПЗ 27. Підсумкове заняття	Підбиття підсумків за семестр	1	

**Примітка:** \* Лекції проводяться щотижня по одній годині, практичні заняття – щотижня по дві години.

#### Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (див. «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті», <https://cutt.ly/QMZTV0B>). Здобувач зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, усі домашні завдання і тести виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до атестації. До практичних занять здобувач має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>; п. 4 Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою).

#### Критерії оцінювання результатів навчання.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється шляхом усного / письмового опитування, тестування в MOODLE. Водночас оцінюється рівень практичних умінь шляхом виконання різноманітних аудиторних та домашніх завдань. Якщо студент отримав негативну оцінку з якогось виду роботи, то він повинен ліквідувати заборгованість в установленому порядку.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнтів вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

#### Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів Підготуйте відеопроєкт або презентацію на одну з тем:

1. Написання повідомлення на тему «Musimy porozmawiać o miłości».
2. Підготувати доповідь про частини мови у польській мові.
3. Підготувати презентацію про польські іменники, які вживаються лише у множині.
4. Підготувати презентацію про дієслова на позначення руху.

#### Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота	Підсумковий контроль
Усне опитування	Практичне заняття	Тестовий контроль	Контрольна робота	Індивідуальне домашнє завдання	Залік
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0

#### Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з п'ятидесяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 50.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–15	16–30	31–44	45–50
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 45 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

#### Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	

**Відмінно** – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.  
**Добре** – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.  
**Добре** – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.  
**Задовільно** – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.

E	3.00-3,24	3		<b>Задовільно</b> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	<b>Незадовільно</b> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		<b>Незадовільно</b> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

### Питання для підсумкового контролю з дисципліни

Zadania różnego typu:

1. Cały dzień szukam tego (klucz).
2. Nie mogę wyjść z domu bez (telefon).
3. Pracuję tutaj od (poniedziałek).
4. Nie ma tutaj mojego (płaszcz).
5. Znowu jedziesz do (Wrocław).
6. Panie doktorze, mam bóle (brzuch).
7. Poproszę dwie puszki (tuńczyk).
8. Dawno nie było takiego (deszcz).
9. Zostaliśmy serdecznymi (przyjaciel).
10. Ostatnimi (rok – *N. Im*) on bardzo się postarzał.

### Рекомендована література

#### Основна література

1. Pasięka M., Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001.
2. Machowska J. Gramatyka? Dlaczego nie? Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1. UNIVERSITAS, Kraków 2010.
3. Machowska J. Gramatyka? Ależ tak! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A2. UNIVERSITAS, Kraków 2011.
4. Józef Pyzik Universitas Przygoda z gramatyką. SERIA POD REDAKCJĄ WŁADYSŁAWA MIODUNKI. Kraków 2011.

#### Додаткова література

5. Bąk P. Gramatyka Języka polskiego. Lublin: Wiedza powszechna, 1997. 883 s.
6. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców. Wrocław : Towarzystwo Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej. 1995. 303 s.
7. Dubisz S. Nauka o języku dla polonistów. Warszawa : Książka i wiedza. 2002. 453 s.
8. Garncarek P. Czas na czasownik. Kraków: UNIVERSITAS, 2000. 221 s.
9. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorzczkowska, R. Laskowski, H. Wróbel, wyd. drugie zmienione, Warszawa 1998
10. Hącia A. Język polski. 365 ćwiczeń z gramatyki. Warszawa: Langenschiedt, 2004. 220 s.
11. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa: Książka i wiedza, 2006. 253 s.
12. Janowska A., Pastuchowa M. Dzień dobry. Podręcznik do nauki języka polskiego dla początkujących. Katowice: Śląsk, 1999. 207 s.
13. Język polski. Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego. Warszawa: Wilga, 2003. 256 s.
14. Kita Wybieram gramatykę! Dla cudzoziemców zaawansowanych na poziomie C i dla studentów kierunków filologicznych, Katowice 2017.
15. Mędał S. Liczebnik też się liczy. Kraków: UNIVERSITAS, 2004. 249 s.
16. Nagórko A., Zarys gramatyki polskiej, PWN, Warszawa, 2005.
17. Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, wyd. drugie, Warszawa 1996.
18. Nowy słownik poprawnej polszczyzny, red. A. Markowski. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 2003. 1786 s.
19. Pasięka M., Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących. Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2001. 193 s.
20. Pelc T., Teraz polski!, Wing, Łódź, 1997.
21. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Kraków: UNIVERSITAS, 1999. 462 s.
22. Strutyński, Gramatyka polska, Kraków 1999.
23. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002.
24. Лобас Н. Мów i czytaj po polsku. Konwersacja. Lektury. Розмовляй і читай польською мовою. Розмовні теми. Тексти для читання. Тернопіль : Крок, 2011. 217 с.
25. Лобас Н. Мów po polsku. Розмовляй польською мовою. Методичний посібник. Тернопіль : Крок, 2010. 194 с.
26. Могила О. Польська мова. Підручник для курсів за вибором і факультативів загальноосвітніх шкіл. Київ : Райдуга, 1994. 269 с.

27. Пучковський Ю.Я. Польська мова. Практичний курс. Київ : Чумацький шлях, 2013. 263 с.

### **Інформаційні ресурси:**

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Польська мова (початковий рівень) вибіркова дисципліна (Мороз Т. О.)». <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9329>
2. Електронна бібліотека університету. URL : [http://lib.khnu.km.ua/asp/php\\_f/p1age\\_lib.php](http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php).
3. Інституційний репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.